

KOLUMNI

Matti Salonen, Tampereella 22.9.2009

Sota vailla nimeä

Nato-johtoinen YK:n alaisuudessa tapahtuva rauhaan pakottamisoperaatio. Koska viimeksi käytit tuota virallista nimeä? Etkö käyttänyt? No en minäkään. Rauhaan pakottaminen on ehtinyt tuottaa kymmeniä tuhansia paikallisia kuolonuhreja. Nato-johtoiset joukot ovat menettäneet jo n. 4000 sotilasta. Loukkaantuneita molempien osapuolten pommituksissa ja itsemurhaiskuissa syntyy aina moninkertainen määrä. Rauhaan pakottamisesta on kehittynyt sota vailla rintamaa.

Afganistanin sota on jo muodostunut operaation nimenä vakiintuneeksi käsitteeksi. Valitettavasti, sillä alkuperäinen tarkoitus oli vakiinnuttaa levottomaan maan sisäisiä oloja ja luoda pohja orastavalle demokratialle. Samalla piti rajoittaa Al Quidan levittäytymistä maahan, jossa fanaattinen Taleban-liike oli raakaa väkivaltaa käyttäen hankkinut ääriuskonnollisen jalansijan. Myös afgaanien harjoittama unikonviljelyä ja siitä valmistettavan heroiinin vyöryä maailmalle piti rajoittaa.

Kuinkas sitten kävikään? Taleban-joukkojen harrastama sissisota on pelottavan tehokasta. Sama kaveri, joka päivällä vilkuttaa kotitilansa peltotöissä, on hämärän tullen Kalashnikovinsa kanssa pelottava Taleban-sissi. TV-uutiset kuvaavat Afganistania kuin matkailumainosta. Kaduilla ja toreilla telttamaisine kaapuinen ja hauskoine päähineineen kulkevat afgaanit näyttävät leppoisilta talonpojilta. Siinä missä asfalttitiet loppuvat ja kivikkoiset vuorenrinteet alkavat, tilanne muuttuu yllättävän nopeasti. Samainen talonpoikaisvaatetus kätkee taistelijat kiviksi kivien joukkoon. Koskaan ei voi tietää, mikä kivi avaa tulen kohti.

Kriisinhallintaan Afganistanissa osallistuvaa Suomea on herjattu poliittisissa pamfleteissa. Suomalaisten joukkojen pikaista kotiuttamistakin on vaadittu. Irtopisteitä on pyritty keräämään sieltäkin, missä niitä ei todellakaan ole jaossa. Afganistanin kansan ihmisoikeuksien ja demokratian parantamisen lisäksi, Suomi on mukana Afganistanissa myös oman etunsa vuoksi. Alkeellisinkin ammattiopetus

sisältää myös käytännön opiskelua ja harjoituksia. Johtamiskoulutuksen ja kansainvälisen yhteistoimintakokemuksen hankkiminen maailman kriisialueilla on ainutlaatuinen mahdollisuus, joka takuuvarmasti parantaa maamme puolustusvoimien toimintavalmiuksia. Tilaisuus tarjoaa myös mahdollisuuden suomalaisen sotilaskoulutuksen laadun mittaamiseen kansainvälisessä ympäristössä. Verrokkeina toimivat eri maiden ammattisotilaat, joiden rinnalla suomalaiset vapaaehtoiset saavat todella panna parastaan. Tässä tehtävässä Suomi ei ole sodan osapuoli, mutta osallistuu kiistatta kriisinhallintaan, jossa suoritetaan sotilasoperaatioita.

YK-operaatioihin osallistuminen on myös merkittävä työllistäjä. Kriisinhallintatehtäviin hakeudutaan vapaaehtoisesti. Kohtuullinen palkkaus verovapaine päivärahoineen saattaa olla joillekin riittävä syy lähtöön. Toimistoupseerille (ltn – kapt) maksetaan 3.356 – 3.784 e / kk. Muonitusaliupseerille vastaavasti 2.020 e ja jääkärille 1.725 e / kk. Koska armeija pitää huolen pojistaan, palkasta on helppo säästää. Afganistanin ja Tsadin kriisialueilla verovapaa päiväraha on lisäksi 76,95 e / vrk, mikä tekee kuukaudessa n. 2.308 e puhtaana käteen. Itsekin työnantajana toimineena, uskallan suosia YK:n operaatioissa menestyneitä työnhakijoita. Samalla, kun heille on annettu tehtäviä ja tavoitteita, ovat he itsekin oppineet niitä antamaan ja valvomaan. Rauhanturvaajilla on ollut kouriintuntuva mahdollisuus oppia huolehtimaan itsestään ja porukastaan.